

civilno pravo, u socijalistiku, etiku i u druge nauke; ali sve to podaje nauci moralnoga bogoslovija potpunu cjelinu, iscrpivost, sve to preporučuje djelo Tanpuerey-ovo kao djelo vrlo svoje vrsti. *Dr. J. Pazman.*

Fr. Xav. Wernz S. I.: *Ius decretalium in usum praelectionum.* Tom. IV. *Ius matrimoniale eccles. catholicae.* Pars I. *Altera editio emendata et aucta* (IX. i 348). Prati 1911. — Pars II. *Altera editio emendata et aucta* (XIII. i 717). Prati 1912.

God. 1904. izašlo je prvo izdanje Wernzovog ženidbenog prava, Uslijed promjena crkvenih ženidbenih zakona o bitnoj formi sklapanja zaruka i ženidbe (Dekret „*Ne temere*“ od 2. Aug. 1907.) nastala je potreba da se djelo preradi. Tu zadaću preuzeo je uvaženi kanonista Jos. Laurentius S. J. Promjene ove izvršene su i raspravljene u I. djelu novog izdanja i to glede zaruka na str. 134—142, a glede ženidbe na str. 283—311. Inače je tekst prvog izdanja nepromijenjen ostao, samo je na nekim mjestima dodana nova literatura i nova rješenja rimskih zborova. Raspored prvog izdanja je pridržan. Na početku nalazi se analitičko kazalo za prvi dio.

U drugom dijelu sadrže novo str. 480—489 o oblastima nadležnima za podjeljenje ženidbenih oprosta prema ustanovama novog prava uvedenog Konst. Pija X. „*Sapientis consilio*“, kojom se rimska kurija preustraja. Izim toga dodana je na nekim mjestima nova literatura i nova rješenja rimskih zborova. Inače je i u tom dijelu tekst prvoga izdanja nepromijenjen ostao. Raspored prvoga izdanja pridržan je i u drugom dijelu. Na početku nalazi se analitičko kazalo za drugi dio, a na koncu alfabetsko kazalo za oba dijela.

Djelo Wernzovo spada među najbolje te vrsti. Mnogogodišnja predavanja na Gregorijani u savezu sa mnogogodišnjom službom konzultora u rimskim kongregacijama usposobila je autora u velike za takav posao. Duboko i svestrano poznavanje vrela i literature odaje svaka stranica. Međutim je stroga znanstvena, a rabi

i pozitivnu i skolastičnu. Uz to je pri svakom pravnom institutu prikazan razvoj od najstarijih vremena do dana današnjega. Po mogućnosti upoređeni su i zakoni na praktične slučajeve. Izlažući crkvenu disciplinu luči strogo „*vigentem ecclesiae disciplinae*“ od zastarjelih propisa te opće pravo od partikularnoga. Riješavajući preporna pitanja donosi razloge pro i contra mirno i objektivno, a svoje mnijenje potkrepljuje solidnim dokazima. Konzervativan u najboljem smislu riječi, ne preda pred novim, ako je osnovano. Raspored je udešen po legalnom redu (*ordo legalis*), od kojega odstupa samo iz odlučnih i važnih sustavnih razloga. Djelo najtoplije preporučujemo.

Dr. Ruspini.

Peña Don Federigo Santamaria dr.: *Betrachtungen über das heiligste Herz-Jesu für Priester,* njemački prevod španjolskog originala od profesora dra. Emila Webera. U Innsbrucku 1912. u tiskari Felicijana Raucha (L. Pustet), u malo 8° str. VI + 135, cijena K 1'40, uvezano K 2'20.

Ovo djelce sadržaje 42 razmišljanja za svećenike, kojima je predmet Presveto Srce kao uzor sviju vrлина, uzor velikih ideala, uzor svećeničkoga vladanja i djelovanja. Razmatranja su veoma zgodna, kratka, jasna, idu k srcu. Kad se je lanjske godine obdržavao euhar. kongres u Madridu, posjetili su nekoji njemački svećenici glasoviti španjolski grad Granadu. Tom je zgodom nadbiskup u Granadi Don José Meseguer y Costa svakom svećeniku za uspomenu uručio ova razmišljanja, koja nose u originalu naslov: *Meditaciones sacerdotales del sagrado corazón de Jesús per Dr. Don Federigo Santamaria Pena.* Madrid 1911. Megju ovima, kojima je pomenuto djelo uručio nadbiskup Granadski, bio je osobno i prevodioc prof. dr. E. Weber. To je vanjski povod, što je ova španjolska knjiga prevedena u njemački, ali je i po vrjednosti nutarnjoj svake preporuke vrijedna.

Dr. J. Pazman.